

Rijksvastgoedbedrijf
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties Defensie

Grondslagbepaling en Defensieonderdeel specifieke voorwaarden

Versie 4.2

Datum 16 december 2021

Status Definitief

Colofon

Versie	4.2
Contactgegevens	Rijksvastgoedbedrijf Korte Voorhout 7 Postbus 16169 2500 BD Den Haag

Bijlage(n)	Geen
------------	------

Inhoud

INLEIDING.....	5
1. GRONDSLAGBEPALING.....	6
1.1. INLEIDING.....	6
1.2. JURIDISCHE GRONDSLAGEN	6
1.2.1. <i>Woningwet</i>	6
1.2.2. <i>Wet milieubeheer</i>	7
1.2.3. <i>Archiefwet</i>	7
1.3. BELEIDSMATIGE GRONDSLAGEN	7
1.3.1. <i>Continuïteit operationele bedrijfsvoering</i>	8
1.3.2. <i>Brandbeveiligingsconcept legeringsgebouwen</i>	8
1.3.3. <i>Maatwerk</i>	8
1.4. SAMENVATTING GRONDSLAGBEPALING	9
2. ADMINISTRatieve EISEN ALLE DEFENSIEONDERDELEN.....	10
2.1. ALGEMEEN.....	10
2.2. AANVULLENDE BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN CERTIFICATIE.....	10
2.2.1. <i>Reikwijdte certificatie</i>	10
2.2.2. <i>Aanvulling normatief kader bij inspectiecertificatie</i>	12
2.3. ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN	12
2.3.1. <i>Ondertekening door bevoegd gezag</i>	12
2.3.2. <i>Format ondertekening opdrachtgever</i>	13
2.3.3. <i>Format ondertekening Defensieonderdeel</i>	13
2.4. ADMINISTRatieve CORRECTIE DOORMELDING LEGERINGSGEBOUWEN	13
2.4.1. <i>Aanleiding</i>	13
2.5. AANVULLENDE BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN HET OPLEVERDOSSIER.....	14
2.5.1. <i>Ontruimingsalarminstallatie</i>	14
3. TECHNISCHE EISEN ALLE DEFENSIEONDERDELEN	15
3.1. ALGEMEEN.....	15
3.2. EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE.....	15
3.3. TECHNISCHE UITVOERING BRANDMELD- EN ONTRUIMINGSALARMINSTALLATIE.....	15
3.3.1. <i>Toegang tot het systeem</i>	15
3.3.2. <i>Programmering van het systeem</i>	16
3.3.3. <i>Uitvoering brandmeldinstallatie</i>	16
3.3.4. <i>Draadloze systemen</i>	16
3.3.5. <i>Netwerk van brandmeldinstallaties</i>	16
3.3.6. <i>Managementsysteem</i>	16
3.3.7. <i>Positionering centrale apparatuur</i>	16
3.3.8. <i>Voeding veldcomponenten</i>	16
3.3.9. <i>Kabelwegen</i>	17
3.3.10. <i>Functiebehoud van transmissiewegen</i>	17
3.4. TECHNISCHE EISEN STUURFUNCTIES	17
3.4.1. <i>Algemeen</i>	17
3.4.2. <i>Brand- en storingsmeldingen</i>	17
3.4.3. <i>Sturing luchtbehandelingsinstallaties</i>	18
3.5. OVERIGE (TECHNISCHE) EISEN.....	18
3.5.1. <i>Hergebruik</i>	18
3.5.2. <i>Demontage</i>	18
3.5.3. <i>Proefbranden</i>	18
3.5.4. <i>Explosieveiligheid</i>	19
3.5.5. <i>Monumentale gebouwen</i>	19

4.	SPECIFIEKE EISEN EN VOORWAARDEN LUCHTMACHT (CLSK)	20
4.1.	ALGEMEEN.....	20
4.2.	AANVULLENDE EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE	20
4.3.	DOORMELDING VAN BRAND- EN STORINGSMELDINGEN	20
4.3.1.	<i>Uitvoering meldsystemen.....</i>	<i>20</i>
4.3.2.	<i>Doormelding brandmeldingen.....</i>	<i>21</i>
4.3.3.	<i>Doormelding storingsmeldingen.....</i>	<i>21</i>
4.4.	VOORZIENINGEN BRANDMELDINSTALLATIE	21
4.4.1.	<i>Shelters voor operationele toestellen.....</i>	<i>21</i>
4.5.	ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN	22
4.5.1.	<i>Format ondertekening Defensieonderdeel.....</i>	<i>22</i>
4.5.2.	<i>Contactgegevens.....</i>	<i>22</i>
5.	SPECIFIEKE EISEN EN VOORWAARDEN LANDMACHT (CLAS).....	23
5.1.	ALGEMEEN.....	23
5.2.	AANVULLENDE EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE	23
5.3.	DOORMELDING VAN BRAND- EN STORINGSMELDINGEN	23
5.3.1.	<i>Doormelding brandmeldingen.....</i>	<i>23</i>
5.3.2.	<i>Doormelding storingsmeldingen.....</i>	<i>23</i>
5.4.	ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN	23
5.4.1.	<i>Format ondertekening Defensieonderdeel.....</i>	<i>23</i>
5.4.2.	<i>Contactgegevens.....</i>	<i>23</i>
6.	SPECIFIEKE EISEN EN VOORWAARDEN MARINE (CZSK)	25
6.1.	ALGEMEEN.....	25
6.2.	AANVULLENDE EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE	25
6.3.	DOORMELDING VAN BRAND- EN STORINGSMELDINGEN	25
6.3.1.	<i>Doormelding brandmeldingen.....</i>	<i>25</i>
6.3.2.	<i>Doormelding storingsmeldingen.....</i>	<i>25</i>
6.3.3.	<i>Tekstblok Programma van Eisen.....</i>	<i>26</i>
6.4.	VOORZIENINGEN BRANDMELDINSTALLATIE	26
6.4.1.	<i>Geografisch paneel.....</i>	<i>26</i>
6.5.	STURINGEN	26
6.5.1.	<i>Sturing luchtbehandelingsinstallaties.....</i>	<i>26</i>
6.6.	ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN	27
6.6.1.	<i>Format ondertekening Defensieonderdeel.....</i>	<i>27</i>
6.6.2.	<i>Contactgegevens.....</i>	<i>27</i>
	GEBRUIKTE AFKORTINGEN.....	28

Inleiding

Een brandmeldinstallatie is een "installatie die bestaat uit een samenstel van onderdelen en die in staat is om branden te detecteren, te signaleren en passende acties te initiëren" (definitie NEN 2535). In verschillende wet- en regelgeving is voorgeschreven wanneer een brandmeldinstallatie is vereist. Daarnaast kunnen er ook andere beleidsmatige afwegingen zijn om een brandmeldinstallatie aan te leggen.

In verband met de grote herstelopgaves in het kader van brandveiligheid op Defensie-objecten is bij zowel het Rijksvastgoedbedrijf als Defensie Vastgoed Management behoefte aan een eenduidig beleidskader met betrekking tot brandmeldinstallaties. Deze rapportage maakt inzichtelijk met welke verschillende grondslagen, zowel juridisch als beleidsmatig, rekening gehouden moet worden. Daarnaast zijn de specifieke eisen voor enkele Defensieonderdelen beschreven.

Deze rapportage vervangt de notitie "Grondslag BMI's Defensie", versie 2.0 d.d. 13 december 2017 en voorgaande versies van voorliggend document.

1. Grondslagbepaling

1.1. Inleiding

Er zijn twee soorten grondslagen die worden gehanteerd om te bepalen of een gebouw of bouwwerk wordt voorzien van een brandmeldinstallatie. Dit betreft enerzijds de juridische grondslagen, zoals vastgelegd in met name de bouw- en milieuregelgeving, en anderzijds de beleidsmatige grondslagen. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt hierop nader ingegaan.

1.2. Juridische grondslagen

1.2.1. Woningwet

Vanuit de Woningwet wordt het Bouwbesluit 2012 aangestuurd als Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), waarin de concrete eisen ten aanzien van gebouwen en bouwwerken zijn uitgewerkt. Onderdeel van deze uitwerking is de noodzaak voor een brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie.

Bouwbesluit 2012, artikel 6.20 en Bijlage I

Hoofddoelstelling: veilig vluchten

Dit is de meest voorkomende juridische grondslag waarop de aanwezigheid van een brandmeldinstallatie is vereist. Afhankelijk van de gebruiksfunctie, gebruiksoppervlakte, hoogte van de hoogste verblijfsvloer en samenvallende vluchtroutes (doodlopende eind situaties) is een brandmeldinstallatie vereist met een bepaalde bewakingsomvang.

Wanneer een brandmeldinstallatie is vereist, is ook een ontruimingsalarminstallatie vereist die door de brandmeldinstallatie wordt aangestuurd.

Artikel 6.20 regelt ook dat een BMI moet voldoen aan de NEN 2535. Hierin is onder meer voorgeschreven dat een brandmeldinstallatie aangelegd moet worden op basis van een door alle betrokken partijen goedgekeurd Programma van Eisen (PvE).

Bouwbesluit 2012, artikel 1.3

Hoofddoelstelling: gelijkwaardig veiligheidsniveau voor brandveiligheidsvoorschriften

Een brandmeldinstallatie kan onderdeel zijn van gelijkwaardig alternatief voor bouwtechnische eisen of gebruiksvoorschriften uit het Bouwbesluit 2012. De toepassing van gelijkwaardige veiligheid behoeft de goedkeuring van bevoegd gezag, meestal geformaliseerd door een omgevingsvergunning voor het aspect bouwen.

Voorbeelden zijn:

- Gebouwen met brandcompartimenten in omvang groter dan voorgeschreven in afdeling 2.10 van het Bouwbesluit 2012;
- Gebouwen waar op basis van artikel 6.20 en Bijlage 1 van het Bouwbesluit 2012 geen brandmeldinstallatie is voorgeschreven en waarin meer dan 50 personen aanwezig zijn, maar waar onvoldoende bedrijfshulpverleners beschikbaar zijn om de ontruiming bij brand voldoende snel te laten verlopen (artikel 7.11a uit het Bouwbesluit 2012).

1.2.2. *Wet milieubeheer*

PGS 15

Hoofddoelstelling: bescherming milieu

In de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen nr. 15 zijn voorschriften opgenomen voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. Vanuit de omgevingsvergunning voor het aspect milieu (Wm-vergunning) kan hier naar zijn verwezen of als maatwerkvoorschrift zijn opgenomen.

Op basis van de PGS 15:2012 bestond de mogelijkheid om bij opslaghoeveelheden groter dan 2.500 kg (voorschrift 3.2.9) of tijdelijke opslag tot 30.000 kg per brandcompartiment (voorschrift 10.7.1) een brandmeldinstallatie als maatwerkvoorschrift op te nemen met een doormelding naar een 24-uurs bezette post (doormelding naar de regionale alarmcentrale van de brandweer is niet vereist). De vereiste bewakingsomvang is in dat geval ruimtebewaking (het bewaken van de ruimte(n) voor opslag van verpakte gevaarlijke stoffen).

De PGS 15:2016 kent deze bepalingen niet, behoudens dat bij meer dan 2.000 kg aan ADR 3 in een brandcompartiment voor tijdelijke opslag van meer dan 30.000 kg aan verpakte gevaarlijke stoffen een brandmeldinstallatie met bewakingsomvang ruimtebewaking (het bewaken van de ruimte(n) voor opslag van verpakte gevaarlijke stoffen) en een directe doormelding naar de regionale alarmcentrale van de brandweer moet worden voorzien.

Opslagvoorzieningen voor de opslag van meer dan 10.000 kg aan verpakte gevaarlijke stoffen per opslagvoorziening vereisen maatwerk en vallen buiten de reikwijdte van deze grondslagbepaling.

1.2.3. *Archiefwet*

Archiefregeling, artikel 30 lid 6

Hoofddoelstelling: schadebeperking archief

In archiefruimten of archiefbewaarplaatsen kan een brandmeldinstallatie zijn vereist. Wanneer dit het geval is, is tevens een automatische doormelding naar brandweer vereist.

Aangezien er niet is voorgeschreven dat deze doormelding rechtstreeks en/of volgens de NEN 2535 moet plaatsvinden, is een automatische doormelding naar de brandweer via een eigen 24-uurs bezette meldkamer mogelijk.

1.3. **Beleidsmatige grondslagen**

De vastgoedvoorraad van Defensie kent op dit moment veel gebouwen die op basis van de juridische voorschriften geen brandmeldinstallatie hoeven te hebben, of waar de bewakingsomvang uitgebreider is dan juridisch vereist. Dit kan deels worden verklaard doordat de bouwregelgeving op meerdere momenten is aangepast, voor het laatst met de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012. Anderzijds zijn in het verleden beleidsmatige keuzes gemaakt die per Defensieonderdeel, per gebruiker, en soms zelfs per gebouw kunnen verschillen.

In het vervolg van deze paragraaf zijn de verschillende grondslagen behandeld die een rol spelen bij Defensie. Bij iedere grondslag zijn criteria geformuleerd om te kunnen bepalen of een brandmeldinstallatie benodigd is en, zo ja, met welke bewakingsomvang deze moet worden uitgevoerd en of doormelding moet plaatsvinden.

1.3.1. *Continuïteit operationele bedrijfsvoering*

Gebouwen of gebouwdelen die van vitaal belang zijn voor de continuïteit van de operationele bedrijfsvoering geldt dat een brandmeldinstallatie met bewakingsomvang volledige bewaking is vereist.

Uitzondering (altijd afstemmen met de Opdrachtgever):

- In gebouwen met een automatische brandbestrijdings- of brandblusinstallatie kan eventueel worden afgezien van een brandmeldinstallatie.

Van vitaal belang is sprake indien:

- de aanwezige goederen en/of materieel een vervangingswaarde van meer dan €10 miljoen vertegenwoordigen (voorbeeld: vliegtuighangaar of shelter)¹;
- de aanwezige goederen en/of materieel niet op korte termijn vervangbaar zijn, en het ontbreken daarvan direct de operationele inzetbaarheid in gevaar brengt (voorbeeld: opslag cruciale voertuigonderdelen die niet meer leverbaar zijn)², of
- het wegvallen van uitgevoerde proces(sen) direct de operationele inzetbaarheid in gevaar brengt (voorbeeld: verkeerstoren).

1.3.2. *Brandbeveiligingsconcept legeringsgebouwen*

Voor alle legeringsgebouwen geldt dat een brandmeldinstallatie met bewakingsomvang volledige bewaking is vereist.

Toelichting:

In het brandbeveiligingsconcept voor de legeringsgebouwen is een totaalpakket aan maatregelen beschreven, waarbij het uitgangspunt is dat niet langer 1 op 1 wordt aangesloten bij de voorschriften uit het Bouwbesluit 2012 ten aanzien van logiesfuncties. Deze voorschriften zijn namelijk gericht op het hotelwezen waar men niet bekend is met het gebouw en er niet vanuit gegaan kan worden dat men elkaar helpt bij een eventuele brand. In legeringsgebouwen is juist sprake van een goede bekendheid met het gebouw en een sterke sociale cohesie. In het brandbeveiligingsconcept is daarom gekozen voor een hoog veiligheidsniveau ten aanzien van de gebouwgebonden installaties.

1.3.3. *Maatwerk*

In bijzondere gevallen kan worden besloten om een brandmeldinstallatie of bewakingsomvang te hanteren die uitstijgt boven het juridisch minimum niveau uit het Bouwbesluit 2012. Deze gevallen dienen altijd door het Rijksvastgoedbedrijf ter besluitvorming te worden voorgelegd aan Defensie.

Voorbeelden van situaties waarop maatwerk van toepassing zou kunnen zijn:

- Gebouwen met een uitzonderlijke monumentale waarde in combinatie met een hoge vuurlast en/of een publieksfunctie.
- Gebouwen waarin in het kader van persoonlijke bescherming (Arbeidsomstandigheden) een uitgebreidere bewakingsomvang wenselijk is.

¹ Niet van toepassing op magazijnen als bedoeld in de MP 40-21.

² Niet van toepassing op magazijnen als bedoeld in de MP 40-21.

1.4. Samenvatting grondslagbepaling

In onderstaande tabel zijn voorgaande paragrafen samengevat:

Grondslag	Voorschriften / criteria	Bewakingsomvang
<i>Juridische grondslagen</i>		
• Veilig vluchten	Bouwbesluit 2012, artikel 6.20	Conform bijlage 1, Bouwbesluit 2012
• Gelijkwaardigheid	Bouwbesluit 2012, artikel 1.3	Conform omgevingsvergunning voor het aspect bouwen
• Bescherming milieu	PGS 15	Ruimtebewaking (conform omgevingsvergunning voor het aspect milieu)
• Schadebeperking archief	Archiefregeling, artikel 30 lid 6	Ruimtebewaking
<i>Beleidsmatige grondslagen</i>		
• Operationele bedrijfsvoering	Vervangingswaarde goederen en/of materieel > € 10 miljoen ¹⁾	Volledige bewaking in gebouw(deel)
	Inzetbaarheid direct in gevaar door onvervangbare goederen en/of materieel ²⁾	Volledige bewaking in gebouw(deel)
	Inzetbaarheid direct in gevaar bij wegvallen proces(sen)	Volledige bewaking in gebouw(deel)
• Brandbeveiligingsconcept legeringsgebouwen	Alle legeringsgebouwen	Volledige bewaking in gebouw(deel)
• Maatwerk	Geen vaste criteria; altijd afstemming met Defensie via Rijksvastgoedbedrijf	Geen vaste criteria; altijd afstemming met Defensie via Rijksvastgoedbedrijf
<u>Opmerkingen:</u> 1) Niet van toepassing op magazijnen als bedoeld in de MP 40-21. 2) Niet van toepassing op magazijnen als bedoeld in de MP 40-21.		

Tabel 1

2. Administratieve eisen alle Defensieonderdelen

2.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de administratieve eisen verwoord die specifiek van toepassing zijn op Defensie-objecten. Deze administratieve eisen zijn aanvullend op de Vraagspecificatie en van toepassing op alle Defensieonderdelen. Wanneer in hoofdstuk 3 t/m 6 aanvullende of afwijkende eisen zijn geformuleerd voor een specifiek Defensieonderdeel, dan prevaleren de specifieke eisen.

2.2. Aanvullende bepalingen ten aanzien van certificatie

Overeenkomstig de Vraagspecificatie moet iedere brandmeldinstallatie en iedere ontruimingsalarminstallatie worden opgeleverd met een productcertificaat voor levering op grond van:

- het "CCV-certificatieschema leveren BMI", en
- het "CCV-certificatieschema leveren OAI".

De noodzaak voor inspectiecertificatie volgt primair uit de in hoofdstuk 1 genoemde juridische grondslagen op basis van de Woningwet en/of de Wet milieubeheer. Daarnaast kan het wenselijk zijn om uit oogpunt van contractbeheersing een inspectiecertificaat te verlangen bij oplevering (zie hiervoor de Vraagspecificatie of het van toepassing zijnde contractdocument).

2.2.1. Reikwijdte certificatie

In figuur 1 op de volgende pagina is schematisch de opbouw van een brandmeldinstallatie weergegeven.

Productcertificaat voor levering

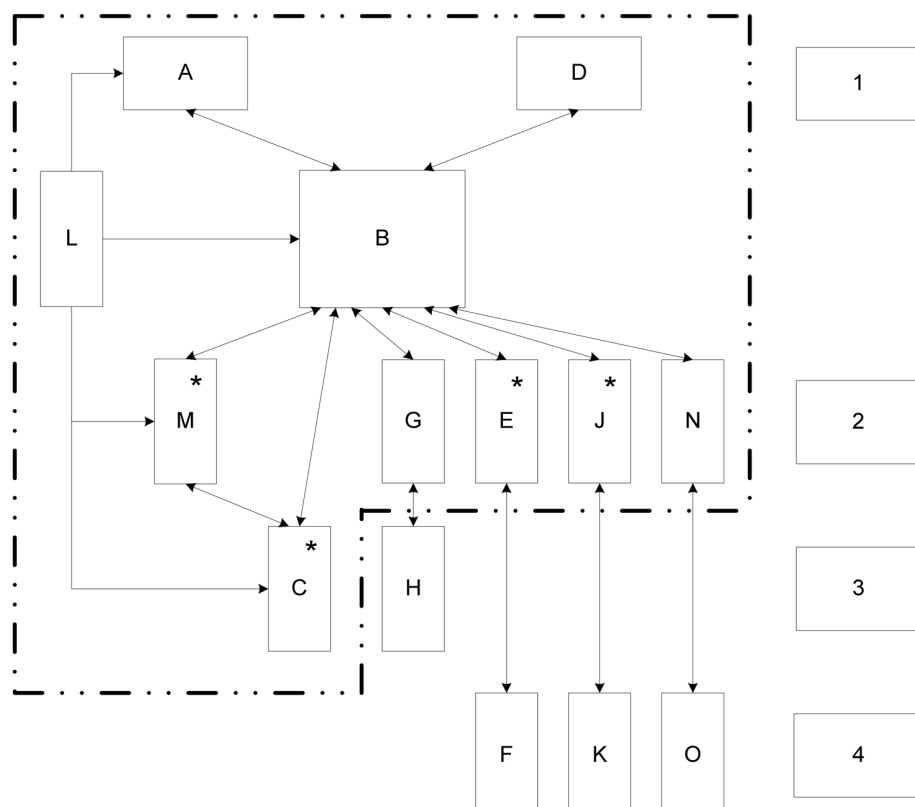
De reikwijdte van het productcertificaat voor levering voor de brandmeldinstallatie en/of ontruimingsalarminstallatie valt grotendeels binnen de stippellijn, echter stopt deze direct na de onderdelen E, J, G en N (de vereiste reactie van de te sturen brandbeveiligingsinstallaties maakt geen deel uit van het productcertificaat voor levering). Buiten de scope van het productcertificaat voor levering moeten de vereiste reacties van de te sturen brandbeveiligingsinstallaties wel functioneel worden getest als onderdeel van het rapport van oplevering (zie ook de eventuele aanvullende bepalingen in de hoofdstukken 3 t/m 6).

Gezien het gebruik van bestaande meldsystemen voor doormelding, met inbegrip van de daarvoor benodigde doormeldapparatuur, vallen de onderdelen E en J buiten de scope van het productcertificaat van levering. Een eventuele non-conformiteit met de op die onderdelen van toepassing zijnde normen vormt daarmee geen aanleiding om geen productcertificaat voor levering te verstrekken.

Inspectiecertificaat

De reikwijdte van het inspectiecertificaat valt binnen de stippellijn. Dat is dus met inbegrip van de onderdelen E, J, G en N. De vereiste reactie van de sturingen maakt onderdeel uit van de inspectie; de kwaliteit en uitvoering van de aangestuurde brandbeveiligingsinstallaties valt echter buiten de scope van de inspectie.

Gezien het gebruik van bestaande meldsystemen voor doormelding, met inbegrip van de daarvoor benodigde doormeldapparatuur, valt ook de kwaliteit en uitvoering van de onderdelen E en J buiten de scope van de inspectie.

Figuur 1: schematische opbouw brandmeldinstallatie

Legenda bij figuur 1:

— . . — . . — . . — . . — Grens van apparatuur volgens NEN-EN 54-1

1	Detectie- en activeringsfuncties	3	Lokaal geassocieerde functies
2	Stuurfuncties voor acties	4	Op afstand geassocieerde functies
A	Automatische brandmelder(s)	H	Automatische brandbeveiligingsinstallaties
B	Brandmeldcentrale	J	Doormeldapparatuur voor storingsmeldingen
C	Brandalarmeringsapparatuur (optische en akoestische signaalgevers)	K	Ontvangststation voor storingsmeldingen
D	Handbrandmelders	L	Energievoorziening
E	Doormeldapparatuur voor brandmeldingen	M	Centrale apparatuur voor ontruimingsalarmering
F	Ontvangststation voor brandmeldingen	N	In- <u>en</u> uitgangsfuncties voor hulpapparatuur (nevenapparatuur)
G	Besturingsapparatuur voor automatische brandbeveiligingsinstallaties	O	Hulpapparatuur (nevenapparatuur)

* O pmerking:

De grens van apparatuur volgens NEN-EN 54-1 is aangegeven middels de gestreepte lijn. Een uitzondering hierop voor de brandmeldinstallatie kunnen zijn:

- de componenten C en M als deze deel uitmaken van een ontruimingsalarminstallatie. De eisen hiervoor zijn vastgelegd in NEN 2575-2 en NEN 2575-3, en/of
- de componenten E en J. Deze zijn over het algemeen onderdeel van het meldsysteem van een regionale alarmcentrale (RAC) van de overheidsbrandweer of van een particuliere alarmcentrale (PAC), en maken geen deel uit van de levering van de brandmeldinstallatie.

2.2.2. *Aanvulling normatief kader bij inspectiecertificatie*

Door het gebruik van bestaande netwerken, doormeld- en andere grondbekabeling (tezamen met de doormeldapparatuur: het meldsysteem) bestaat de kans dat niet op alle bestaande onderdelen die buiten³ het gebouw liggen wordt voldaan aan de gestelde eisen. De infrastructuur valt echter buiten de scope van het werk⁴ en daarmee buiten de scope van de inspectie.

Wanneer geen inspectiecertificaat kan worden afgegeven als gevolg van de buiten het gebouw aanwezige onderdelen, moet in het inspectierapport duidelijk worden vermeld dat alle binnen het gebouw gelegen onderdelen voldoen aan de gestelde eisen en op welke punten de buiten het gebouw gelegen onderdelen niet voldoen. Dit moet in het inspectierapport tot uitdrukking worden gebracht middels een JA-conclusie voor de in het gebouw aanwezige onderdelen gevolgd door een NEE-conclusie voor de infrastructuur, welke ook in deze volgorde in het inspectierapport moet worden vermeld.

2.3. **Ondertekening Programma van Eisen**

2.3.1. *Ondertekening door bevoegd gezag*

Met inwerkingtreding Bouwbesluit 2012 is ondertekening van een PvE door het bevoegd gezag geen eis meer. Dit geldt zowel voor nieuwe installaties als voor wijzigingen c.q. aanpassingen aan bestaande installaties. De vervallen verplichting tot ondertekening door het bevoegd gezag vraagt om nadere motivatie:

- Het CCV-inspectieschema brandbeveiliging vereist niet dat er ten behoeve van certificatie een door bevoegd gezag ondertekend Programma van Eisen aanwezig is. Het ontbreken van een handtekening is dus geen afkeerpunt.
- In het Bouwbesluit 2012 staat geen eis voor een ondertekend Programma van Eisen.
- Infobulletin brandmeldinstallaties van de Directoraat-generaal Wonen Bouwen van BZK stelt het volgende: *"Bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen moeten de gegevens en bescheiden worden overlegd waaruit blijkt dat de brandmeldinstallatie aan de voorschriften voldoet. Dit bewijs kan worden geleverd door een Programma van Eisen (PvE) volgens NEN 2535, een Uitgangspuntendocument (UPD) of op andere wijze. Een separate goedkeuring van het PvE of UPD is volgens de Regeling Bouwbesluit 2012 niet noodzakelijk."*
- De Regeling Bouwbesluit 2012 regelt dit punt expliciet door te stellen (art. 5.3a NEN2535 en NEN2575): *"Bij de toepassing van NEN2535 en NEN2575 is het in die normen bedoelde akkoord van de bevoegde autoriteit verkregen met een vergunning voor het bouwen of voor brandveilig gebruik of door een melding als bedoeld in artikel 1.18, eerste lid, van het besluit"*.

In het geval van een aanpassing of vervanging van een installatie is geen sprake van een vergunningsplichtige activiteit in het kader van de Wabo mits in overeenstemming met de bestaande vergunningen. Op dat moment hoeft ook niet expliciet gemaakt te worden dat de aangepaste installatie zal voldoen. Het inspectiecertificaat dient als borging dat de kwaliteit van de installatie kan worden aangetoond richting bevoegd gezag. Hiermee geeft de Opdrachtgever invulling aan de eisen uit het Bouwbesluit 2012.

³ Hoewel er binnen het gebouw onderdelen van het meldsysteem aanwezig zijn, zoals de doormeldapparatuur, worden die onderdelen beschouwd als onderdeel van het gehele meldsysteem. Buiten het gebouw is in dit kader gedefinieerd als alle apparatuur vanaf de aansluiting van de doormeldapparatuur aan de gebouwszijde tot en met het ontvangststation.

⁴ Behoudens eventuele specifieke aanpassingen op objectniveau, zie hiervoor de Vraagspecificatie of het van toepassing zijnde contractdocument. Ook dan valt de infrastructuur buiten de scope van de inspectie.

In de regel is overleg met het bevoegd gezag of overheidsbrandweer aangaande het PvE niet nodig tenzij een specifieke situatie hiertoe aanleiding geeft. In die situaties is nader overleg met de Opdrachtgever vereist. Indien wordt besloten om overleg te voeren met het bevoegd gezag en/of de overheidsbrandweer moeten de resultaten worden vastgelegd in een document overeenkomstig het model uit bijlage A.2 van de NEN 2535:2017.

2.3.2. *Format ondertekening opdrachtgever*

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door de opdrachtgever als zijnde eigenaar moet het volgende format worden gehanteerd:

Namens het Ministerie van Defensie
Rijksvastgoedbedrijf
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Contactpersoon:
[Contactpersoon]
[Functie contactpersoon]

De contactgegevens van de contactpersoon van het Rijksvastgoedbedrijf worden verstrekt bij de Project Startup (PSU).

2.3.3. *Format ondertekening Defensieonderdeel*

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel als zijnde gebruiker moet het volgende format worden gehanteerd:

[Defensieonderdeel] [afk. Defensieonderdeel]
[Objectnaam]
[Objectadres]
[Objectpostcode en -plaats]

Contactpersoon:
Functionaris van het operationeel commando (OPCO) [afk.
Defensieonderdeel]
[Contactpersoon object]
[Functie contactpersoon object]

Hierbij moeten de volgende omschrijvingen en afkortingen worden gehanteerd voor de verschillende Defensieonderdelen:

- Bestuursstaf (BS)
- Commando Landstrijdkrachten (CLAS)
- Commando Luchstrijdkrachten (CLSK)
- Commando Zeestrijdkrachten (CZSK)
- Defensie Ondersteuningscommando (DOSCO)
- Defensie Materieel Organisatie (DMO)
- Koninklijke Marechaussee (KMar)

De contactgegevens van de contactpersoon van het Defensieonderdeel worden verstrekt bij de Project Startup (PSU).

2.4. **Administratieve correctie doormelding legeringsgebouwen**

2.4.1. *Aanleiding*

Met de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012 is voor veel bouwwerken de verplichting voor het hebben van directe doormelding naar de regionale alarmcentrale van de brandweer komen te vervallen. Dit geldt ook voor logiesgebouwen met 24-uurs bewaking, waaronder veel legeringsgebouwen zijn

geschaard. Dit ondanks dat de bewaking niet altijd in de directe nabijheid van het legeringsgebouw is gelegen. Vanuit het Bouwbesluit 2012 is namelijk als voorwaarde gesteld dat de brandmelding doorgemeld wordt aan een 24-uurs bezette post op het eigen perceel om de brandmelding te verifiëren. Hiermee is invulling gegeven aan het uitgangspunt van de wetgever dat een gebouw waarin zelfredzame personen verblijven zonder hulp van de brandweer ontruimd moet kunnen worden. Interventie van de brandweer is dan voornamelijk gericht op het voorkomen van uitbreiding van brand en op schadebeperking. In het Brandbeveiligingsconcept Legeringsgebouwen Defensie is het afkoppelen van doormeldingen naar de regionale alarmcentrale, inclusief de daarbij horende interne procedures, vastgelegd.

Het laten vervallen van de doormelding naar de regionale alarmcentrale betreft een wijziging van de oorspronkelijk uitgangspunten, welke zijn vastgelegd in Programma's van Eisen (PvE's), die daarmee niet meer overeenkomen met de actuele situatie. Dit blijkt een obstakel voor het verkrijgen van inspectiecertificaten, vereist op basis van artikel 6.20 lid 6.

Indien de doormelding is komen te vervallen, en deze is niet vereist op basis van het Bouwbesluit 2012, kan worden volstaan met een Nota van Aanvullingen bij het oorspronkelijke Programma van Eisen. Met deze aanvullende informatie vervalt het afkeerpunt van de inspectie-instelling en kan het inspectiecertificaat worden afgegeven. Hiervoor dient de Nota van Aanvullingen ten minste de volgende gegevens te bevatten:

- Kenmerk en datum van het Programma van Eisen van de brandmeldinstallatie;
- Paragraaf, onderdeel of nummer van het Programma van Eisen, waarin de doormelding naar de regionale alarmcentrale is beschreven;
- Beschrijving van de wijziging:
"De doormelding naar de regionale alarmcentrale is komen te vervallen";
- Toelichting op de wijziging:
"Sinds de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012 is een directe doormelding naar de regionale alarmcentrale niet meer vereist op basis van artikel 6.20 lid 1 en bijlage 1. De veiligheidsregio heeft de afsluiting van de doormelding naar de meldkamer kenbaar gemaakt middels de brief met kenmerk xxxx d.d. xx-xx-xxxx. [Deze brief is als bijlage opgenomen.]";
- Ondertekening door:
 - opsteller Nota van Aanvullingen
 - eigenaar (zie paragraaf 2.3.2 voor het format hiervoor)
 - gebruiker (optioneel)

Ondertekening door bevoegd gezag is niet vereist (zie ook paragraaf 2.3.1). Eventueel kan de volgende opmerking worden toegevoegd aan de toelichting op de wijziging:

"Bovendien is de wijziging tot stand gekomen op aangeven van de Veiligheidsregio die optreedt als adviseur van bevoegd gezag: de gemeente of IL&T."

- Eventuele bijlage: brief van de veiligheidsregio.

2.5. Aanvullende bepalingen ten aanzien van het opleverdossier

2.5.1. Ontruimingsalarminstallatie

Bij iedere ontruimingsalarminstallatie die niet of niet volledig is geprojecteerd overeenkomstig de relevante delen van de NEN 2575 moeten geluidsmetingen worden uitgevoerd om aan te tonen dat aan de prestatie-eisen uit de NEN 2575 wordt voldaan. De rapportage van deze geluidsmetingen moet bij oplevering worden verstrekt. Het voorgaand impliceert tevens dat het niveau van het omgevingsgeluid bij een representatief gebruik vastgesteld moet worden.

3. Technische eisen alle Defensieonderdelen

3.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de technische eisen verwoord die specifiek van toepassing zijn op Defensie-objecten. Deze technische eisen zijn van toepassing op alle Defensieonderdelen. Wanneer in hoofdstuk 4 t/m 6 aanvullende of afwijkende eisen zijn geformuleerd voor een specifiek Defensieonderdeel, dan prevaleren de specifieke eisen.

3.2. Eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

In basis worden er geen fabricaten van brandmeldinstallaties uitgesloten van toepassing op Defensie-objecten, mits deze voldoen aan de eisen uit de Vraagspecificatie en dit document. Wel moet voor de te vervangen brandmeldinstallaties per object worden gekozen voor **één fabricaat en productlijn brandmeldinstallatie**. Variëren binnen dezelfde productlijn is toegestaan.

Daar waar sprake is van een bestaand of een in ontwikkeling zijnde netwerk van brandmeldinstallaties, al dan niet voorzien van een brandmanagement- of brandweergavesysteem, moet een fabricaat worden gekozen dat op softwareniveau kan communiceren met het brandmanagement- en/of brandweergavesysteem en de brandmeldinstallaties in het netwerk.

Voorgaande houdt in dat er sprake is van een verenigbaarheidseis. De nieuwe brandmeldinstallatie moet functioneren met de reeds aanwezige systemen. Hierbij heeft de verenigbaarheidseis uitsluitend betrekking op die installaties die onderdeel uitmaken van het netwerk van brandmeldinstallaties en/of zijn aangesloten op het brandmanagement- en/of brandweergavesysteem.

3.3. Technische uitvoering brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie

3.3.1. Toegang tot het systeem

Ten behoeve van het beheer, onderhoud en eventuele aanpassing van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie na overdracht moet:

- het inbedrijfnameniveau van de installatie, niveau 3 volgens EN 54-2 inclusief eventueel aanwezige subniveaus, vrij toegankelijk zijn voor daartoe opgeleid personeel van de opdrachtgever of door de opdrachtgever ingeschakelde derden;
- de mogelijkheid worden geboden om de onderhoudspartijen van het Rijksvastgoedbedrijf een opleiding te laten volgen om toegang te verkrijgen tot toegangsniveau 3 en de eventueel aanwezige subniveaus, en
- bij oplevering eventuele attributen om de hiervoor bedoelde toegang te verkrijgen, zoals sleutels, tokens, e.d., worden overgedragen aan het Rijksvastgoedbedrijf.

Voorgaande aspecten worden beschouwd als minimumvoorwaarden voor 'open source' systemen.

Indien op grond van paragraaf 3.2 moet worden gekozen voor een fabricaat dat niet kan voldoen aan het voorgaande is vooraf schriftelijke goedkeuring van het Rijksvastgoedbedrijf vereist.

3.3.2. *Programmering van het systeem*

De programmering van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie is eenduidig en duidelijk herkenbaar voor derden. De daarbij gebruikte benamingen en omschrijvingen zijn afgestemd met de gebruiker en herleidbaar verwoord op tekening.

3.3.3. *Uitvoering brandmeldinstallatie*

De te realiseren brandmeldinstallaties moeten zijn uitgevoerd als geadresseerd systeem, waarbij de componenten onderling zijn verbonden middels ringlussen.

3.3.4. *Draadloze systemen*

Draadloze brandmeldsystemen mogen uitsluitend worden toegepast in tijdelijke situaties, en dan alleen na instemming van het betreffende Defensieonderdeel. Toepassing van draadloze brandmeldsystemen in eindsituaties is niet toegestaan.

3.3.5. *Netwerk van brandmeldinstallaties*

Wanneer op een object 2 of meer brandmeldinstallaties aanwezig zijn moet de toe te passen brandmeldcentrale geschikt zijn voor communicatie over glasvezel. Hierbij moeten de glasvezelconnectoren zijn geïntegreerd in de brandmeldcentrale en onderdeel uitmaken van de EN 54-keuring van de centrale.

Ongeacht het voorgaande moet iedere brandmeldcentrale geschikt zijn voor koppeling middels koper.

3.3.6. *Managementsysteem*

De brandmeldinstallatie moet worden aangesloten op een eventueel aanwezig, dan wel een te zijner tijd te realiseren, managementsysteem en open source zijn uitgevoerd. Hierbij wordt onder 'open source' verstaan de toegang tot alle benodigde softwarelagen van het brandmeldsysteem om een koppeling met het managementsysteem mogelijk te maken.

3.3.7. *Positionering centrale apparatuur*

De brandmeldcentrale moet worden gepositioneerd in een voor de gebruiker toegankelijke ruimte. Wanneer dit niet mogelijk is, moet in de verkeersruimte een bedieningspaneel worden voorzien waarmee de beheerderstaken van de opgeleid persoon, zoals bedoeld in de NEN 2654-1, kunnen worden verricht.

Voor zowel een centraal geplaatste brandmeldcentrale als een eventueel bedieningspaneel geldt dat de bediening van de ontruimingsalarminstallatie moet worden afgeschermd middels een code, welke afwijkt van de codes voor de verschillende toegangsniveaus tot de brandmeldinstallatie.

De toepassing van een aanvullend bedieningspaneel moet worden gemotiveerd in het Programma van Eisen.

3.3.8. *Voeding veldcomponenten*

Alle veldcomponenten moeten centraal, via een separate ringlus of geïntegreerd in de brandmeldinstallatie, worden gevoed. Toepassing van decentraal gevoede veldcomponenten, bijvoorbeeld middels losse accu's c.q. batterijen in optische of akoestische signaalgevers, is niet toegestaan. Uitzondering hierop zijn bijzondere detectietechnieken, zoals Aspirating Smoke Detection (ASD).

3.3.9. Kabelwegen

Alle nieuw te realiseren kabelwegen moeten halogeenvrij zijn uitgevoerd en ten minste voldoen aan de volgens NEN 8012 bepaalde classificatie **Cca;s1;d1;a1**. Daar waar het Bouwbesluit 2012 een hogere eis stelt, prevaleert de hoogste eis.

Hierbij wordt onder kabelwegen verstaan de gebruikte bekabeling met inbegrip van de bijbehorende buisleidingen, (las)dozen, verbindingsmoffen, bochten, bevestigingsmaterialen, e.d.

3.3.10. Functiebehoud van transmissiewegen

Aanvullend op de eisen aan de uitvoering van de kabelwegen (zie paragraaf 3.3.7) moeten de transmissiewegen, waarop op basis van de NEN 2535, NEN 2575 en/of een ander relevant voorschrift een eis met betrekking tot functiebehoud van toepassing is, voldoen aan de NPR 2576.

3.4. Technische eisen stuurfuncties**3.4.1. Algemeen**

Alle bestaande sturingen en/of koppelingen met andere systemen en netwerken moeten kritisch worden gezien en, indien nog relevant, worden overgenomen. Bij oplevering dient de goede werking van deze sturingen en koppelingen te worden aangetoond.

De uitvoering van de sturingen en/of koppelingen met andere systemen en netwerken, inclusief de daaropvolgende reactie, moet worden vastgelegd in het Programma van Eisen en valt binnen de scope voor certificatie van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie.

3.4.2. Brand- en storingsmeldingen

De wijze waarop brand- en storingsdoormeldingen binnen Defensie worden afgehandeld verschilt per Defensieonderdeel (zie hiervoor het vervolg van dit document). Het betreft een bestaande koppeling. De terreininfrastructuur is hiervoor reeds aanwezig en maakt geen onderdeel uit van de werkzaamheden. Bij de kabels die het gebouw verlaten naar de terreininfrastructuur, moet Opdrachtnemer daar waar nodig conform de van toepassing zijnde normen en/of regelgeving overspanningsbeveiliging toepassen.

Binnen de scope voor inspectiecertificatie van de brandmeldinstallatie valt de eventuele doormelding van brand- en/of storingsmeldingen naar:

- de regionale alarmcentrale van de brandweer (RAC);
- de bedrijfsbrandweer;
- de landelijke meldkamer van DBBO in Stroe;
- de lokale meldpost van DBBO, en/of
- een particuliere alarmcentrale (PAC).

Middels functionele testen moet worden aangetoond dat de meldingen binnenkomen bij de meldkamer/-post, waarbij ook de juistheid van de melding aan de ontvangende zijde moet worden gecontroleerd.

Doormelding naar regionale alarmcentrale

Een klein deel van de vastgoedvoorraad heeft een juridisch verplichte doormelding vanuit de brandmeldinstallatie naar de regionale alarmcentrale van de overheidsbrandweer (RAC). Basis hiervoor wordt gevormd door de juridische grondslagen op basis van de Woningwet en/of de Wet milieubeheer, zoals verwoord in hoofdstuk 1.

Vrijwillige doormeldingen naar de regionale alarmcentrale zijn in de regel onwenselijk om meerdere redenen:

- Veiligheidsregio's voeren een actief beleid op het verminderen van vrijwillige aansluitingen;
- Onechte en ongewenste brandmeldingen zorgen voor weerstand bij de brandweer;
- Doormelding creëert een gevoel van schijnveiligheid: "de brandweer komt ons wel redden";
- Doormelding brengt extra kosten met zich mee.

In het geval van vitaal belang voor de continuïteit van de operationele bedrijfsvoering (zie de beleidsmatige grondslagen in hoofdstuk 1) kan worden besloten om een vrijwillige doormelding naar de regionale alarmcentrale in stand te laten als bijvoorbeeld de aanrijtijd van de overheidsbrandweer relatief lang is. Dit moet als maatwerk worden beschouwd en worden gemotiveerd in het Programma van Eisen; de besluitvorming hieromtrent moet expliciet in het inventarisatie- en keuzedocument worden verwoord.

3.4.3. *Sturing luchtbehandelingsinstallaties*

Tenzij uit de inventarisatie naar voren is gekomen dat een luchtbehandelingsinstallatie wordt aangestuurd vanuit de brandmeldinstallatie en dat deze sturing ook aantoonbaar functioneert, mag de aansturing van luchtbehandelingsinstallaties niet worden opgenomen in het Programma van Eisen als sturing vanuit de brandmeldinstallatie.

Uitzondering hierop zijn de luchtbehandelingsinstallaties die zijn uitgevoerd met recirculatie. Deze dient te allen tijde te worden afgeschakeld bij brandmelding.

3.5. **Overige (technische) eisen**

3.5.1. *Hergebruik*

Hergebruik van bestaande installatie-onderdelen en/of bekabeling is niet toegestaan. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan worden overwogen om delen van de bestaande brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie over te nemen. In dat geval is schriftelijke goedkeuring van het Rijksvastgoedbedrijf vereist.

3.5.2. *Demontage*

De bestaande brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie moet volledig worden gedemonteerd. Onder volledig wordt in dit geval verstaan dat naast de centrale apparatuur en de velcomponenten, ook de bekabeling en buisleidingen moeten worden verwijderd.

Gedurende de demontagewerkzaamheden moeten de vrijgekomen materialen worden opgeslagen en verantwoord worden afgevoerd. Ioniserende (radioactieve) componenten moeten worden afgevoerd overeenkomstig de COVRA-regeling. Waar mogelijk dient de afvoer van vrijkomende materialen circulair plaats te vinden.

3.5.3. *Proefbranden*

Voor situaties waarop de standaard projectierichtlijnen uit de NEN 2535 niet kunnen worden toegepast moet middels proefbranden, of een verslag van een eerder uitgevoerde proefbrand van een vergelijkbare situatie, de functionaliteit worden aangetoond. Het uitvoeren van proefbranden is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring van de betreffende stakeholders en in de aanwezigheid van de (bedrijfs)brandweer en/of inspectie-instelling.

In de volgende situaties is het niet toegestaan om proefbranden uit te voeren:

- Ruimten die onvoldoende doelmatig kunnen worden geventileerd;
- Ruimten voor opslag van levensmiddelen;
- Ruimten voor opslag van gevoelige apparatuur of componenten.

3.5.4. *Explosieveiligheid*

Indien uit de inventarisatie naar voren komt dat een of meer ruimten zijn gezoneerd in het kader van ATEX 153 of een daaraan gelijk te stellen Defensie specifiek voorschrift, moeten passende maatregelen worden genomen. Naast de toepassing van explosieveilige componenten (Ex-uitvoering) moet(en) ook de stroomketen(s) hierin betrokken worden. De intrinsieke veiligheid van de stroomketens moeten worden aangetoond middels een certificaat voor de volledige intrinsiekveilige stroomketen(s) of middels een berekening volgens NEN-EN-IEC 60079-14:2014.

Wanneer intrinsiekveilige stroomketens, met inbegrip van kabels, worden geïnstalleerd, mogen de maximaal toegelaten waarden van inductantie, capaciteit of L/R-verhouding en oppervlaktetemperatuur niet worden overschreden. De toegelaten waarden moeten worden ontleend aan de documentatie (certificaten) bij de bijbehorende componenten of aan het typeplaatje.

3.5.5. *Monumentale gebouwen*

Wanneer uit de inventarisatie naar voren komt dat het gebouw, of delen ervan, een monumentale status heeft, moeten passende maatregelen worden genomen. De te nemen maatregelen moeten passen binnen de aanraakbaarheid van het monument.

4. Specifieke eisen en voorwaarden luchtmacht (CLSK)

4.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de specifieke eisen en voorwaarden ten aanzien van brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties op CLSK-objecten beschreven. Hierbij wordt waar nodig een onderscheid gemaakt tussen de vliegbases en de overige CLSK-objecten.

4.2. Aanvullende eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

Om toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van de terreininfrastructuur mogelijk te maken zijn de toe te passen fabricaten brandmeldinstallaties op de hieronder genoemde vliegbases beperkt tot die systemen die weergave van brandmeldingen op ruimteniveau via een nader te bepalen open source brandweergavesysteem mogelijk maken:

- Vliegbasis Woensdrecht
- Vliegbasis Eindhoven
- Vliegbasis Volkel
- Vliegbasis Leeuwarden
- Vliegbasis Gilze-Rijen

De weergave van brandmeldingen vindt plaats middels een nader te bepalen softwarematige koppeling tussen de brandmeldinstallaties en het brandweergavesysteem.

Voorgaande houdt in dat er sprake is van een verenigbaarheidseis. De nieuw brandmeldinstallatie moet functioneren met de reeds aanwezige of toekomstig te plaatsen systemen.

Voor de overige objecten zijn deze aanvullende eisen, inzake technische afhankelijkheid, niet van toepassing.

4.3. Doormelding van brand- en storingsmeldingen

4.3.1. Uitvoering meldsystemen

Op diverse vliegbases is of wordt het systeem voor doormelding van brand- en storingsmeldingen naar de meldkamer van de bedrijfsbrandweer op het betreffende object vervangen door een interim-oplossing vooruitlopend op het in ontwikkeling zijnde glasvezelnetwerk. Dit betreft de volgende vliegbases:

- Vliegbasis Woensdrecht
- Vliegbasis Eindhoven
- Vliegbasis Volkel
- Vliegbasis Leeuwarden
- Vliegbasis Gilze-Rijen

De aansluitvoorwaarden zijn, voor zover het een reeds aangepaste situatie betreft, beschikbaar bij het Rijksvastgoedbedrijf en worden op verzoek beschikbaar gesteld.

4.3.2. Doormelding brandmeldingen

Vliegbases

Iedere brandmeldinstallatie moet, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw worden gekoppeld op de doormelding naar de bedrijfsbrandweer, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

Hierbij worden de volgende objecten aangemerkt als vliegbasis:

- Vliegbasis Woensdrecht
- Vliegbasis Eindhoven
- Vliegbasis Volkel
- Vliegbasis Leeuwarden
- Vliegbasis Gilze-Rijen
- Marinevliegkamp (MVK) De Kooy

Uitzondering hierop is Marinevliegkamp (MVK) De Kooy, welke naast een doormelding naar de bedrijfsbrandweer ook een doormelding naar de alarmcentrale van het Korps Marine Brandweer (AC-KMB) op Complex Nieuwe Haven heeft, indien deze in de huidige situatie aanwezig is.

Overige objecten

Voor de overige CLSK-objecten geldt dat iedere brandmeldinstallatie, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw moet worden gekoppeld op de doormelding naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uren bezette post) van het betreffende object, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

4.3.3. Doormelding storingsmeldingen

Vliegbases

Storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten, voor zover het brandmeld- of ontruimingsalarminstallaties betreft op een vliegbasis, worden doorgezet naar de bedrijfsbrandweer van het betreffende object (24 uren bezette post).

Overige objecten

Voor de overige CLSK-objecten geldt dat storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten worden doorgezet naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uren bezette post) van het betreffende object.

4.4. Voorzieningen brandmeldinstallatie

4.4.1. Shelters voor operationele toestellen

In aanvulling op de bewakingsomvang vereist op basis van de grondslagbepaling in hoofdstuk 1 moet worden voorzien in objectbewaking uitgevoerd als vlamdetectie. Tevens moet worden voorzien in een bedienknop waarmee de automatische branddetectie, anders dan de hiervoor bedoelde vlamdetectie, tijdelijk kan worden uitgeschakeld.

Specifieke informatie omtrent de projectie van de hierboven genoemde voorzieningen is beschikbaar bij het Rijksvastgoedbedrijf en wordt op verzoek beschikbaar gesteld.

4.5. Ondertekening Programma van Eisen

4.5.1. *Format ondertekening Defensieonderdeel*

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel moet het volgende format worden gehanteerd:

Commando Luchtstrijdkrachten CLSK
 [Objectnaam]
 [Objectadres]
 [Objectpostcode en -plaats]

Contactpersoon:
 Functionaris van het operationeel commando (OPCO) CLSK
 [Contactpersoon object]
 [Functie contactpersoon object]

4.5.2. *Contactgegevens*

Voor CLSK-objecten dienen de volgende contactgegevens te worden aangehouden:

Object	Contactpersoon	Functie contactpersoon
Vliegbasis Woensdrecht	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Woensdrecht, medewerker Preventie
Vliegbasis Eindhoven	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Eindhoven, medewerker Preventie
Vliegbasis Volkel	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Volkel, medewerker Preventie
Vliegbasis Leeuwarden	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Leeuwarden, medewerker Preventie
Vliegbasis Gilze-Rijen	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Gilze-Rijen, medewerker Preventie
Marinevliegbasis (MVK) De Kooy	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer MVK De Kooy, medewerker Preventie
Overige CLSK-objecten	Volgt bij Project Startup (PSU)	Hoofd SPO/Bureau Brandweer

Tabel 2

5. Specifieke eisen en voorwaarden landmacht (CLAS)

5.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de specifieke eisen en voorwaarden ten aanzien van brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties op CLAS-objecten beschreven.

5.2. Aanvullende eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

Geen aanvullende eisen van toepassing.

5.3. Doormelding van brand- en storingsmeldingen

5.3.1. Doormelding brandmeldingen

Iedere brandmeldinstallatie moet, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw worden gekoppeld op het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uren bezette post) van het betreffende object, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

Handbrandmeldingen en automatische brandmeldingen mogen per gebouw worden verzameld. Doormelding moet tevens geschieden bij het in storing staan van een brandmeldinstallatie.

5.3.2. Doormelding storingsmeldingen

Storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten worden doorgezet naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uren bezette post) van het betreffende object.

5.4. Ondertekening Programma van Eisen

5.4.1. Format ondertekening Defensieonderdeel

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel moet het volgende format worden gehanteerd:

Commando Landstrijdkrachten CLAS
[Objectnaam]
[Objectadres]
[Objectpostcode en -plaats]

Contactpersoon:
Functionaris van het operationeel commando (OPCO) CLAS
[Contactpersoon object]
[Functie contactpersoon object]

5.4.2. Contactgegevens

Voor CLAS-objecten dienen de volgende contactgegevens te worden aangehouden:

Object	Contactpersoon	Functie contactpersoon
- Du Moulinkazerne - Soldaat Ketting Olivierkazerne - Bernhardkazerne - Sergeant-Majoor Scheickkazerne - Willem L. van Nassaukazerne - Johan Willem Frisokazerne - Johannes Postkazerne - Kantoorcomplex (KC) Assen	Volgt bij Project Startup (PSU)	Accountmanager brandweezorg BaseCo 43 MechBrig

Object	Contactpersoon	Functie contactpersoon
- Kantoorcomplex (KC) Off. Hotel JPK - Ins. Bedrijf Landsystemen - Logistiek complex (LC) Kamp Soesterberg - Logistiek complex (LC) Steenwijk - Logistiek complex (LC) Lettele - Mobilisatiecomplex (MC) Coevorden - Schietbaan (SB) Marnewaard - Schietbaan (SB) Witten		
- Luitenant-Kolonel Tonnetkazerne - Prinses Margrietkazerne - Oranjekazerne - Complex Klein Heidekamp - Complex Groot Heidekamp - Oud-Nieuw Vrijland - Kamp Nieuw Milligen - Kamp Holterhoek - Legerplaats Ermelo - Legerplaats Stroe - Legerplaats bij Oldebroek - Legerplaats Harskamp (GWK) - Mobilisatiecomplex (MC) De Driesprong - Mobilisatiecomplex (MC) Duivelsberg - Magazijn- en munitiecomplex (MMC) Hoenderloo II	Volgt bij Project Startup (PSU)	Accountmanager brandweezorg BaseCo 11 LMB
- Lunettenkazerne - Van Brederokazerne - Engelbrecht van Nassaukazerne - Genm. De Ruyter van Steveninckkazerne - Luitenant-Generaal Bestkazerne - Overdiepsepolder - Engelense Gat - Springterrein Schaijk - Tentenkamp Rucphen - Logistiek complex (LC) Rucphen - Mobilisatiecomplex (MC) Driehuis - Mobilisatiecomplex (MC) Veldhoven - Mobilisatiecomplex (MC) Lieshout - Oefenterrein (OT) Rucphense Heide	Volgt bij Project Startup (PSU)	Accountmanager brandweezorg BaseCo 13 LtBrig

Tabel 3

6. Specifieke eisen en voorwaarden marine (CZSK)

6.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de specifieke eisen en voorwaarden ten aanzien van brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties op CZSK-objecten beschreven. Hierbij wordt waar nodig een onderscheid gemaakt tussen de objecten gelegen in Den Helder en de overige CZSK-objecten.

6.2. Aanvullende eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

Geen aanvullende eisen van toepassing.

6.3. Doormelding van brand- en storingsmeldingen

6.3.1. Doormelding brandmeldingen

Objecten Den Helder

Iedere brandmeldinstallatie moet, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw worden gekoppeld op de doormelding naar de alarmcentrale van de bedrijfsbrandweer van het Korps Marine Brandweer (AC-KMB) op het Complex Nieuwe Haven te Den Helder. Wanneer thans niet is voorzien in een voorziening om deze doormelding mogelijk te maken, zal dit door of namens het Rijksvastgoedbedrijf worden verzorgd. De doormelding valt in dat geval buiten de scope van de werkzaamheden.

Handbrandmeldingen en automatische brandmeldingen mogen per gebouw worden verzameld. Doormelding vindt plaats via een gezamenlijk bewaakt relaiscontact op een continu op sluiting en onderbreking bewaakte telefoonverbinding. Doormelding moet tevens geschieden bij het in storing staan van een brandmeldinstallatie.

De weerstandconfiguratie benodigd voor de correcte realisatie van de hiervoor genoemde doormeldingen wordt voorafgaand aan de uitvoering ter beschikking gesteld door het Rijksvastgoedbedrijf.

Overige objecten

Voor de overige CZSK-objecten geldt dat iedere brandmeldinstallatie, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw moet worden gekoppeld op de doormelding naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uren bezette post) van het betreffende object, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

6.3.2. Doormelding storingsmeldingen

Objecten Den Helder

Storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten, voor zover het brandmeld- of ontruimingsalarminstallaties betreft in Den Helder, worden doorgezet naar de alarmcentrale van de bedrijfsbrandweer van het Korps Marine Brandweer (AC-KMB) op het Complex Nieuwe Haven te Den Helder (24 uren bezette post).

Overige objecten

Voor de overige CZSK-objecten geldt dat storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten worden doorgezet naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uren bezette post) van het betreffende object.

6.3.3. Tekstblok Programma van Eisen

Indien er sprake is van een juridisch vereiste doormelding van brandalarmen, welke op basis van voorgaande paragrafen worden doorgemeld naar de alarmcentrale van de KMB, moet in het Programma van Eisen onderstaand tekstblok worden opgenomen in de toelichting bij het onderdeel doormelding (NEN 2535, par. 8.4):

Gelijkwaardigheid AC-KMB voor RAC

Door ondertekening van dit Programma van Eisen door of namens het bevoegd gezag wordt ermee ingestemd dat de doormelding plaatsvindt naar de meldkamer van het Korps Marine Brandweer (defensie brandweer) in plaats van de regionale alarmcentrale van de overheidsbrandweer. Reden hiervoor is dat het Korps Marine Brandweer is belast met de eerste opvolging van alarmmeldingen, zoals overeengekomen met de gemeente Den Helder en de veiligheidsregio Noord-Holland Noord. De meldkamer van het Korps Marine Brandweer, die zich bevindt op het Complex Nieuwe Haven te Den Helder, wordt in dat geval beschouwd als een gelijkwaardige meldkamer ten opzichte van de regionale alarmcentrale.

Het Programma van Eisen moet in dat geval door de Opdrachtnemer, in overleg met het Rijksvastgoedbedrijf, ter ondertekening worden aangeboden aan het bevoegd gezag.

6.4. Voorzieningen brandmeldinstallatie

6.4.1. Geografisch paneel

Indien uit de inventarisatie naar voren komt dat het bestaande geografisch paneel moet worden vervangen, moeten de volgende voorzieningen zijn opgenomen in het nieuw te realiseren geografisch paneel:

- Een herstelmogelijkheid voor het herstellen van een brand- of storingsmelding (reset brandmeldcentrale). De herstelmogelijkheid moet zijn uitgevoerd als een sleutelcilinder overeenkomstig het sleutelplan van het CZSK en zijn aangeduid met de tekst "Reset BMC".
- Twee bedienschakelaars, beiden te bedienen met een driehoeksleutel, ten behoeve van het afzonderlijk schakelen van de toevoer en de afvoer van de luchtbehandelingsinstallatie. De standen van de schakelaars dienen te zijn: uit – automatisch – in.

Het ontwerp van het nieuw te plaatsen geografisch paneel dient te worden goedgekeurd door het Rijksvastgoedbedrijf, de overheidsbrandweer en/of het Korps Marine Brandweer. Een voorbeeld voor een geografisch paneel is beschikbaar bij het Rijksvastgoedbedrijf.

De functionaliteit van de herstelmogelijkheid maakt bij vervanging van het geografisch paneel deel uit van de leveringsomvang van de Opdrachtnemer; het functioneren van de bedienschakelaars wordt door of namens het Rijksvastgoedbedrijf verzorgd en vallen buiten de scope van de Opdrachtnemer.

6.5. Sturingen

6.5.1. Sturing luchtbehandelingsinstallaties

Wanneer uit de inventarisatie naar voren komt dat de luchtbehandelingsinstallatie wordt aangestuurd door de brandmeldinstallatie en deze sturing ook aantoonbaar functioneert, moet de aansturing van de luchtbehandelingsinstallatie als volgt plaatsvinden:

• Toevoer:	100%
• Afvoer:	100%
• Recirculatie:	uit

Indien uit de inventarisatie blijkt dat er geen aansturing van de luchtbehandelingsinstallatie vanuit de brandmeldinstallatie plaatsvindt en/of deze sturing niet aantoonbaar functioneert, moet bij iedere regelkast van de luchtbehandelingsinstallatie een Input/Output-module worden voorzien om een toekomstige sturing van de luchtbehandelingsinstallatie mogelijk te maken.

6.6. Ondertekening Programma van Eisen

6.6.1. *Format ondertekening Defensieonderdeel*

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel moet het volgende format worden gehanteerd:

Commando Zeestrijdkrachten CZSK
[Objectnaam]
[Objectadres]
[Objectpostcode en -plaats]

Contactpersoon:
Functionaris van het operationeel commando (OPCO) CZSK
[Contactpersoon object]
[Functie contactpersoon object]

6.6.2. *Contactgegevens*

Voor CZSK-objecten dienen de volgende contactgegevens te worden aangehouden:

Object	Contactpersoon	Functie contactpersoon
Alle objecten gelegen in Den Helder	Volgt bij Project Startup (PSU)	Hoofd Bureau V&M
Overige CZSK-objecten	Volgt bij Project Startup (PSU)	Volgt bij Project Startup (PSU)

Tabel 4

Gebruikte afkortingen

AC-KMB	alarmcentrale Korps Marine Brandweer
BMI	brandmeldinstallatie
BS	Bestuursstaf
CLAS	Commando Landstrijdkrachten
CLSK	Commando Luchtstrijdkrachten
CZSK	Commando Zeestrijdkrachten
DBBO	Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie
DBBS	Defensie Bewakings- en Beveiligingssysteem
DMO	Defensie Materieel Organisatie
DOSCO	Defensie Ondersteuningscommando
DVM	Defensie Vastgoed Management
KMar	Koninklijke Marechaussee
KMB	Korps Marine Brandweer
MP	Ministeriele Publicatie
OAI	ontruimingsalarminstallatie
PAC	particuliere alarmcentrale
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
RAC	regionale alarmcentrale van de overheidsbrandweer
RVB	Rijksvastgoedbedrijf